

CHECKLISTA

- FÖR ETT GOTT MOTTAGANDE AV
ASYLSÖKANDE BARN I FAMILJ

Foto: David Fredriksen

Pojken på bilden har inget samband med texten eller innehållet i denna checklista

Rädda Barnen

*Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter.
Vi väcker opinion och stöder barn i utsatta
situationer – i Sverige och i världen.*

*Vi ser en värld som tillgodoser varje barns rätt
till liv och utveckling, trygghet och skydd och
rätt till delaktighet.*

© Rädda Barnen, februari 2012

Research: Agneta Gunnarsson, Context

Text: Agneta Gunnarsson, Carina Strandh, Linus Torgeby och Mikaela Hagan

Produktion: Josefin Laestadius

Layout: Pondus Kommunikation

Tryck: Original

Rädda Barnen

107 88 Stockholm

Besöksadress: Landsvägen 39, Sundbyberg

Telefon: 08-698 90 00

info@rb.se www.raddabarnen.se

INLEDNING

Denna checklista handlar om barn och ungdomar som söker asyl i Sverige tillsammans med sina familjer, det vill säga en eller båda föräldrarna och eventuella syskon.

I arbetet med att ta fram checklistan har vi, precis som i allt Rädda Barnens arbete, utgått från ett barnrättsperspektiv, i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Av Barnkonventionens grundprinciper följer att inget barn får diskrimineras; asylsökande flyktingbarn har samma rättigheter som barn som vuxit upp i Sverige. Mottagandet ska bygga på principen om barnets bästa och barn själva har rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som berör dem.

Checklistan handlar om mottagandet i Sverige; skola, hälsovård, fritid och så vidare. Den omfattar inte barnens asylskäl och prövningen av dem, även om vissa aspekter som tas upp även har relevans för asylprövningen.

De flesta av de asylsökande barnen kommer från länder där väpnade konflikter pågår och/eller övergrepp mot de mänskliga rättigheterna är vanliga. Många av dem har dramatiska upplevelser bakom sig.

När familjerna kommer till Sverige ansöker de om uppehållstillstånd. Medan ansökan behandlas av Migrationsverket har barnen rättigheter precis som alla andra barn och ungdomar. De ska ha en bostad, gå i skolan, få vård om de blir sjuka, kunna delta i fritidsaktiviteter och så vidare.

Men mycket av det som ska fungera runt dessa barn gör inte alltid det. Många olika myndigheter är inblandade och ansvarsfördelningen är inte alltid klar, kunskapen om flyktingar är ibland bristfällig, informationen är otillräcklig och byråkratiska hinder orsakar fördröjningar. Skillnaderna kan också vara stora mellan olika kommuner eller mellan olika skolor, vårdinrättningar med mera inom samma kommun eller landsting.

Avsikten är att denna checklista ska fungera som kunskaps- och inspirationskälla för dem som arbetar med frågor som gäller asylsökande barn – både som anställda, exempelvis i kommuner och landsting, och som frivilligt engagerade i Rädda Barnen och andra organisationer. Checklistan är också tänkt som ett verktyg för påverkansarbete eller direkta insatser, till exempel fritidsaktiviteter för asylsökande barn, för Rädda Barnens lokalföreningar och andra intresserade.

Personal inom skola och sjukvård, anställda vid Migrationsverket, medlemmar och anställda i Rädda Barnen, andra frivilligorganisationer och många andra på olika platser i landet har delat med sig av sin kunskap till checklistan. Vi tackar för detta och tar gärna emot synpunkter och förslag till ytterligare förbättringar.

BARNETS BÄSTA OCH SAMVERKAN

Barnkonventionen, Artikel 3: Vid alla åtgärder som rör barn skall barnets bästa komma i främsta rummet.

Barnkonventionen, Artikel 6: Konventionsstaterna erkänner att varje barn har en inneboende rätt till liv och konventionsstaterna skall till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

Principen om barnets bästa kallas för Barnkonventionens portalparagraf. Den innebär att barnets bästa alltid ska beaktas vid alla beslut som påverkar barn och i förhållande till alla andra rättigheter barnet har. Bedömning av konsekvenser av beslut ska göras systematiskt vad gäller det enskilda barnet, men också i förhållande till asylsökande barn som grupp. Denna rättighet innebär även att konsekvenser av olika beslut måste följas upp.

För att avgöra vad som är barnets bästa bör man kombinera vetenskap och beprövad erfarenhet (det vill säga vedertagna kunskaper om barn) med att låta barn själva komma till tals.

Rätten till liv och utveckling är en av Barnkonventionens grundläggande principer och är därmed vägledande för hur hela konventionen ska tolkas. Exempelvis rätten till hälsa, social trygghet, rimlig levnadsstandard, hälsosam och trygg miljö, utbildning och lek är rättigheter som har en nära koppling till liv och utveckling. Utveckling som begrepp innefattar fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling.

Rättigheten innefattar också ett skydd mot alla former av våld och handlar om att erbjuda bästa möjliga förhållanden för barnets liv just nu. Vidare har samhället ett ansvar att stödja barnets föräldrar och att skapa en miljö för barnet som ger största möjliga möjlighet att överleva och utvecklas.

Flera myndigheter är inblandade i frågor som berör asylsökande barn och deras familjer. Migrationsverkets mottagningsenheter har det övergripande ansvaret, både medan familjerna vistas på transitboende och när de fått en kommunplacering. Detta ansvar innebär bland annat att Migrationsverket ska anmäla barn till skola, förskola och hälsoundersökning.

På vissa mottagningsenheter finns barnhandläggare, men deras roll är inte enhetlig. Omorganiseringar och besparingar har gjort att det inte alltid finns barnhandläggare som är kontaktpersoner för barn och att familjer som behöver extra stöd, till exempel splittrade familjer och familjer med psykiska problem, får mindre hjälp. På enheter som arbetar direkt med barn ska det dock finnas en barnansvarig för att följa upp barnrättsperspektivet.

Migrationsverket har utarbetat en modell för barnkonsekvensanalyser som börjat tillämpas under hösten 2011. Avsikten är att den ska användas vid alla beslut som rör barn, bland annat för att få en tydlig dokumentation av de bedömningar som gjorts. Enligt modellen ska barnets egna åsikter inhämtas.

Migrationsverket ska:

- tydliggöra barnhandläggarnas (eller deras motsvarigheters) roll och ansvar. Detta ansvar ska inte enbart omfatta formella anmälningar till skola med mera utan även en regelbunden uppföljning av barnens situation.
- tillämpa den nya modellen för barnkonsekvensanalyser för att främja de asylsökande barnens behov och rättigheter, vilket förutsätter att tydliga signaler om konsekvensanalysernas vikt ges av Migrationsverkets ledning och att resultaten tillåts få konsekvenser för verksamheten.

Alla berörda aktörer ska:

- vinnlägga sig om att upprätthålla en regelbunden samverkan för att säkerställa ett barnfokus och ett mottagande som bygger på Barnkonventionens normer och principer. Det är också viktigt för att säkerställa att barn inte förbises och därmed inte får det stöd som de har rätt till.
- verka för varje barns rätt till liv och utveckling samt rätt till skydd. Detta innebär exempelvis att reagera vid misstanke om att barn riskerar att fara illa.

” Jag kan inte umgås med mina vänner på fritiden. Det är för trångt för att de ska komma hem till mig och jag behöver hjälpa mamma och pappa med mina småsyskon, så jag kan inte gå hem till mina kompisar efter skolan.”

Pojke 9 år

INFORMATION OCH INFLYTANDE

Barnkonventionen, Artikel 12: Barn som är i stånd att bilda egna åsikter har rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Rätten till inflytande och delaktighet gäller alla frågor som rör barnet: i familjen, i skolan, i sjukvården, i asylprocessen och vid politiska beslut. Det är en rättighet för varje enskilt barn. Den gäller också alla barn oavsett funktionsnedsättning, kön, språk, etnicitet, föräldrarnas ställning och så vidare. Alla barn och unga har rätt att delta utifrån sina förutsättningar.

Asylsökande har många frågor, men är ibland rädda för att framföra dem och kan behöva höra en del information flera gånger för att uppfatta allting. För att undvika onödig oro i familjerna behövs flera möjligheter till information och en uppmuntrande attityd till frågor från Migrationsverket och andra berörda.

När en asylsökande familj kommit till Sverige har Migrationsverkets mottagningsenhet ett så kallat mottagningssamtal. Vid detta samtal får familjen information om skola, hälsosamtal, sjukvård med mera. Barn får vara med och Migrationsverket har tagit fram ett material som riktar sig till barn i asylprocessen och som hittas på Migrationsverkets hemsida.

Migrationsverket har även tagit fram en standardiserad introduktionsutbildning för asylsökande som ska vara likadan över hela landet. Alla deltar dock inte i den; exempelvis är det svårt för kvinnor som har små barn att delta.

Migrationsverket ska:

- se över innehållet i mottagningssamtalen så att det tydligt framgår vilka rättigheter asylsökande barn har. En förekommande missuppfattning är till exempel att familjer tror att barnen måste ha personnummer innan de får börja skolan.
- komplettera innehållet i mottagningssamtalen så att de även innehåller information som särskilt riktar till barn om frågor som berör dem, till exempel skola och fritidsaktiviteter. Har kommunen tagit fram specifik information kan Migrationsverket hänvisa till den.
- försäkra sig om att alla nyanlända asylsökande kan medverka i introduktionen för asylsökande.
- alltid göra barnkonsekvensanalyser vid beslut som berör barn. Informera barn och föräldrar om barns rätt att framföra sina åsikter och bli lyssnade på.
- beakta föräldrarnas viktiga roll för asylsökande barn och överväga att anordna föräldragrupper med information om asylprocessen, föräldraskap i Sverige med mera.

Alla berörda aktörer ska:

- vid beslut som berör enskilda barn, eller asylsökande barns situation i allmänhet, så långt det är möjligt och när det inte strider mot principen om barnets bästa, låta barn komma till tals och låta deras synpunkter påverka beslutet.

FÖRSKOLA

Barnkonventionen, Artikel 6: Barnets överlevnad och utveckling skall säkerställas.

Asylsökande barn, liksom andra barn i Sverige, har rätt till avgiftsfri förskola 15 timmar per vecka från och med hösten det år barnet fyller tre år. Således gäller också att asylsökande barn ska få en plats i förskola inom högst fyra månader från det att de kommit in i kommunens kösystem.

Förskolan kan ha stor betydelse för barnen, som får struktur, rutiner och aktiviteter. Även föräldrarna blir stärkta om barnen mår bra och får en naturlig kontakt med det svenska samhället.

Enligt vissa kommuner är det emellertid endast cirka hälften av de asylsökande barnen i förskoleåldern som verkligen börjar i förskola. Orsakerna till detta är i många fall okända och det är ibland oklart om någon uppföljning av barnens situation görs.

Migrationsverket ska:

- vid den första kontakten med berörda kommuner förmedla information om nyanlända barn i förskoleåldern.
- följa upp att kommunens information tagits emot, om familjen inte svarat. Försäkra sig om att antingen Migrationsverket eller kommunen kontaktar föräldrarna och har ett möte med dem om de inte svarat eller tackat nej till platsen.

Kommunerna ska:

- så snart som möjligt kontakta familjerna och tillfråga dem om de vill använda rätten till förskola. Brevet med denna information bör vara skrivet på familjens eget språk.
- ha en flexibel inskolningstid. Ge möjlighet för föräldrarna att vara med och få tid för samtal och frågor. Ha som rutin att en stödperson som kan familjens språk deltar i inskolningen.
- erbjuda personal på förskolorna kompetensutveckling så att de kan stödja barnen genom bearbetande pedagogik.
- informera familjer med yngre barn om möjligheter att delta i verksamhet på öppna förskolor.

SKOLA

Barnkonventionen, Artikel 28 och 29: Barnet har rätt till utbildning. Barnets utbildning ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Asylsökande barn har samma rätt till utbildning som andra barn i Sverige och många asylsökande barn vittnar om hur viktig skolan var för dem under den första tiden i Sverige, som en fast punkt i en i övrigt otrugg tillvaro. Men i en granskning 2009 konstaterade Skolinspektionen att nyanlända elever inte alltid får likvärdiga möjligheter att nå skolans mål och bli delaktiga i skolans gemenskap. ”På ett övergripande plan framstår det i många fall som om skolorna, tvärtemot sitt uppdrag, utgör starten på och befäster särskiljande och segregering”, sammanfattade Skolinspektionen.

Ett vanligt problem är att eleverna med utländsk bakgrund betraktas som en speciell grupp som inte ska ha samma undervisning som andra barn. Men hur undervisningen organiseras varierar mellan kommuner och skolor. I de flesta kommuner placeras grundskoleeleverna med utländsk bakgrund i särskilda så kallade förberedelseklasser tills de lärt sig tillräckligt mycket svenska för att kunna följa med på lektionerna i en vanlig klass. Om ordentliga kartläggningar av de nyanlända elevernas kunskaper görs, hur mycket tid som avsätts för modersmålsundervisning, hur mycket studiehandledning eleverna får och så vidare beror på vilka resurser kommunen avsatt och om berörda skolledare prioriterar frågorna.

” Det är så mörkt hemma, men i skolan är det ljus.”

Pojke 9 år

Ett annat problem är att skolan ofta betonar sådant som elever med utländsk bakgrund *inte* kan, framför allt svenska. Men för att uppnå bra skolresultat och stärka elevernas självkänsla bör man även fokusera på ämnen där de ligger långt framme och uppmuntra deras stolthet över den egna kulturen och det egna språket.

Skolverket och Skolinspektionen är viktiga aktörer inom skolområdet, även för nyanlända elever. Skolverket tar fram material som kan vara ett stöd för skolpersonal och Skolinspektionen granskar skolan ur olika aspekter.

Barnen på bilden har inget samband med texten eller innehållet i denna checklista

Migrationsverket ska:

- vid den första kontakten med berörda kommuner förmedla information om nyanlända barn.

Kommunerna ska:

- skriva in de nya eleverna så snart som möjligt, kontakta de skolor där avsikten är att de ska gå och följa upp så att det finns plats för dem. Skolstarten bör sedan ske omedelbart. Enligt skolförordningen ska nyanlända elever i grundskolan börja skolan inom en månad efter ankomsten till Sverige. För elever i gymnasieskolan, som följer Gymnasieförordningen, finns däremot ingen reglering av detta.
- ta fram grundläggande information om skolan som riktar sig till nyanlända barn och ungdomar samt deras föräldrar på de vanligaste språken för asylsökande. Som det ser ut nu finns sällan något annat än information på svenska på kommunernas hemsidor. Upplysningar om skolhälsovård och andra resurser bör ingå i denna information.
- inte kräva att nyanlända barn har genomgått en hälsoundersökning innan de får börja skolan. Ett sådant krav har inget stöd i skollagen och innebär diskriminering av de nyanlända eleverna. Däremot är det bra om skolhälsovården engageras, i väntan på hälsoundersökning eller som ett komplement till denna, för att försäkra sig om att barnet får hjälp och behandling om så skulle behövas.
- ha riktlinjer för hur nyanlända elever ska tas emot. Speciellt i kommuner där det finns begränsad erfarenhet av nyanlända barn behövs riktlinjer och handlingsplaner för hur mottagandet ska gå till. Det är också ett viktigt stöd för nya skolledare och lärare. I riktlinjerna specificeras vilka som ska engageras i de olika stegen, hur föräldrarna ska involveras med mera. Det är angeläget är att personal på skolorna känner till dessa riktlinjer såväl som andra relevanta styrdokument.
- göra allt de kan för att eleverna ska få tillgång till modersmålsundervisning. Mindre kommuner kan samverka för att hitta praktiska lösningar.
- tillgodose den rätt till studiehandledning på det egna språket som barn med utländsk bakgrund har och avsätta nödvändiga resurser för ändamålet.
- ge nyanlända elever i gymnasieskolan möjlighet att läsa svenska som andraspråk oavsett att Gymnasieförordningen säger att introduktionsprogrammet språkintrouktion får kombineras med svenska för invandrare (sfi). Detta är viktigt eftersom sfi är inriktat på arbetslivet medan svenska som andraspråk är inriktat på fortsatta studier.

Skolorna ska:

- lägga stor vikt vid att involvera föräldrarna, ge dem möjlighet att vara med under den första skoltiden, uttrycka sina förväntningar och önskemål och ställa frågor. Tolk eller annan resursperson som talar familjens språk är en förutsättning för detta.
- göra en individuell bedömning av om nyanlända grundskoleelever ska gå i vanlig klass eller i så kallad förberedelseklass. I de flesta kommuner placeras emellertid alla nyanlända elever i förberedelseklasser efter summariska bedömningar av de individuella förutsättningarna. Tiden i förberedelseklass bör begränsas så mycket som möjligt.
- göra en kartläggning och bedömning av elevernas kunskap i olika ämnen. Denna kart-

läggning ska inte begränsas till svenska och matematik, som ibland är fallet.

- noggrant överväga balansen mellan grundskoleelevernas behov av särskilt stöd och vikten av att de integreras i skolan. För att inte särskiljas från svenska kamrater kan eleverna även få en placering i en vanlig klass och delta i vissa ämnen, som gymnastik och slöjd, tillsammans med svenska elever.
- så långt det är möjligt försäkra sig om att de nyanlända elevernas rätt till samma undervisning som andra elever tillgodoses, både vad gäller antalet timmar och ämnen. Nyanlända elever är ofta angelägna om att inte halka efter sina svenska kamrater mer än nödvändigt och vill till exempel läsa engelska för att komma ikapp, om de inte haft möjlighet att göra det tidigare.
- vara uppmärksam på de svårigheter barn som har traumatiska upplevelser bakom sig kan ha. För att kunna göra det behöver lärarna möjligheter till erfarenhetsutbyte med personer med kunskap om flyktingar, fortbildning och annat stöd.
- känna till att elever som fått avvisningsbeslut har rätt till utbildning fram till dess att de lämnar landet och vara beredda på att eventuellt sätta in extra resurser för att stödja dessa elever.

HÄLSA

Barnkonventionen, Artikel 24: Barn har rätt att åtnjuta bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering.

Landstingen ska erbjuda alla asylsökande en hälsoundersökning. Men av olika skäl är det endast drygt 40 procent av de asylsökande som går igenom hälsoundersökningen. Det finns även stora brister när det gäller genomförandet av undersökningarna.

Socialstyrelsen håller på att utarbeta föreskrifter och allmänna råd för hälsoundersökningar. Sveriges Kommuner och Landsting, Migrationsverket, Smittskyddsinstitutet och Socialstyrelsen har också startat ett projekt som syftar till att åtgärda brister kring hälsoundersökningarna.

Asylsökande barn och ungdomar under 18 år har rätt till samma sjukvård och tandvård som barn som är svenska medborgare. Asylsökande vuxna har rätt till akut sjuk- och tandvård samt ”vård som inte kan vänta”.

Barn som lider av psykisk ohälsa, trauman och andra skador till följd av krig och tortyr fångas inte alltid upp av hälsoundersökningar eller skolhälsovård. Inom landsting och barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar (BUP) finns ibland bristande kunskap och även olika uppfattningar om vilket uppdrag de har i relation till asylsökande barn. Att vuxna asylsökande endast har rätt till vård som inte kan vänta gör att föräldrars psykiska problem ofta inte behandlas. Detta påverkar i sin tur barnen på ett negativt sätt.

Migrationsverket ska:

- ta fram fungerande rutiner för överföring av nyanlända asylsökandes adresser till landsting och regioner så att familjerna snabbare kan nås och väntetiderna till hälsoundersökningarna kortas.

Landsting, regioner och vårdcentraler ska:

- överväga hur de kan effektivisera sina rutiner så att väntetiderna till hälsoundersökningarna blir så korta som möjligt.

Landsting och regioner ska:

- ta fram mallar för de brev där de asylsökande uppmanas att ta kontakt med vårdcentralen för att boka tid för hälsokontroll på de vanligaste språken för asylsökande.
- försäkra sig om att det finns kunskap om flyktingars situation och personal med särskilt flyktingansvar på de vårdcentraler som genomför hälsoundersökningarna.
- ta fram riktlinjer eller manualer för hälsoundersökningarna. Följ upp att dessa används av alla aktörer som är inblandade i hälsoundersökningarna.

Vårdcentraler ska:

- organisera hälsokontrollerna så att barn och vuxna i samma familj kan undersökas vid samma tillfälle. Om det inte är möjligt, se till att dokumentation överförs. Samtidigt erbjuda barn och ungdomar ett enskilt samtal, utan närvaro av övriga familjemedlemmar.
- försäkra sig om att de som arbetar med hälsoundersökningarna känner till de riktlinjer som finns från landstinget eller regionen och från myndigheter som Socialstyrelsen och Smittskyddsinstitutet.
- noggrant dokumentera hälsoundersökningarna och säkerställa att informationen ger nödvändiga underlag för exempelvis skolhälsovården.
- remittera de barn som lider av psykisk ohälsa till BUP, särskilda flyktingbarnteam eller andra enheter där barnen kan få hjälp.
- erbjuda föräldrar som lider av psykisk ohälsa vård och tolka begreppet ”vård som inte kan vänta” generöst, bland annat för att undvika negativa konsekvenser för barnen.

BUP ska:

- erbjuda vård till asylsökande barn liksom till alla andra barn, om det inte finns uppenbara skäl som talar emot detta.

BOENDE OCH EKONOMISKT STÖD

Barnkonventionen, Artikel 27: Varje barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.

För dem som söker asyl i Sverige ska Migrationsverket erbjuda ett tillfälligt boende, så kallat anläggningsboende (ABO). Det handlar för det mesta om lägenheter i vanliga bostadsområden men kan också vara anläggningar av olika slag, till exempel vandrarhem, campingstugor eller nedlagda institutioner. De asylsökande kan också välja att skaffa ett boende på egen hand, till exempel hos släktingar, så kallat eget boende (EBO).

Standardiseringsorganisationen SIS och Migrationsverket har tagit fram riktlinjer för lägenhetsboende för asylsökande. Riktlinjerna tar bland annat upp vilken yta och utrustning som behövs i lägenheterna. Några regler gällande den yttre miljön finns däremot inte. Men riktlinjerna kan komma att utvecklas till att innefatta frågor som avser yttre miljö.

Asylsökande som saknar egna tillgångar får en dagersättning som varierar beroende på ålder och om den asylsökande bor på en anläggning där mat ingår eller inte. Ersättningen ska räckas till kläder och skor, sjukvård och medicin, tandvård, hygienartiklar, andra förbrukningsvaror och fritidsaktiviteter. Beloppen motsvarar två tredjedelar av socialbidragsnormen eller mindre och har inte räknats upp sedan 1994.

Migrationsverket ska:

- skärpa kontrollen så att bostäder för asylsökande familjer håller en god standard, ger barn en trygg och säker miljö och inte är orimligt trånga.
- placera barnfamiljer i bostäder som ligger nära skola, förskola och öppen förskola. Efter som de asylsökande ofta bor trångt bör bostaden ge möjlighet till lek utomhus.
- försäkra sig om att asylsökande har kunskap om vilka ersättningar de kan söka hos Migrationsverket, främst så kallade särskilda bidrag för att till exempel täcka kostnader för glasögon och regn- och vinterkläder för barn. Se generöst på sådana bidrag så att inte barnens möjligheter att delta i skolgång, fritidsaktiviteter och lek begränsas.

” Jag vill bara att min pappa ska komma till Sverige. Att vi ska ha ett badkar och att jag har ett rum med leksaker.”

Flicka 7 år

FRITID OCH AKTIVITETER

Barnkonventionen, Artikel 31: Barnet har rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder.

Barn i asylsökande familjer har ett stort behov av aktiviteter utanför familjen; för att ha roligt och komma ifrån en hemmiljö som ofta är materiellt torftig och präglad av oviss väntan – och inte sällan fysisk och psykisk ohälsa. Barn och ungdomar behöver också möjligheter att träffa andra barn och unga, pröva på olika fritidsaktiviteter och lära sig nya saker. Genomtänkta aktiviteter kan även ge möjlighet att bearbeta svåra upplevelser i det förflutna.

Att tänka på för frivilligorganisationer och andra:

- asylsökande barn och deras familjer har små ekonomiska resurser. Barn som går i skolan får kort för resor med kollektivtrafik på vardagarna vilket föräldrarna ofta inte får. Detta begränsar rörelsefriheten och bidrar till att det finns behov av aktiviteter som inte kostar pengar och som äger rum nära bostaden.
- aktiviteter för barn kan kombineras med någon typ av verksamhet för föräldrar. Det är också viktigt att föräldrarna får utförlig information om aktiviteterna som barnen deltar i.
- det är viktigt att vara uppmärksam på att det ofta är svårare för flickor än pojkar att komma till fritidsaktiviteter och därför försöka hitta aktiviteter som tilltalar flickor och eventuellt tala med föräldrarna om vikten av att flickor kan delta.

Migrationsverket ska:

- se generöst på ansökningar om särskilt bidrag för resor med kollektivtrafik så att asylsökande barn och deras familjer kan ha en meningsfull fritid.

Kommunerna ska:

- se till att bibliotek och skolbibliotek har resurser, till exempel bibliotekarier med kunskap om asylsökande barns behov och datorer som barnen kan använda, för att hålla kontakt med släkt och vänner i hemlandet.

KONTAKTA RÄDDA BARNEN

För mer information och för kommentarer kring denna checklista, kontakta Rädda Barnen, information finns på baksidan.

”På grund av förberedelseklassen ligger jag två år efter mina jämnåriga kamrater. Jag är ledsen över det. Jag har förlorat så mycket tid.”

Flicka från Irak

Rädda Barnen

Rädda Barnen, 107 88 Stockholm
Besöksadress: Landsvägen 39, Sundbyberg
Telefon: 08-698 90 00
info@rb.se www.räddabarnen.se